

# PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z FIZYKI

Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z fizyki zostały opracowane na podstawie dokumentów:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
2. Statutu Szkoły Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Dąbrowskiej w Gryfinie.
3. Podstawy Programową Kształcenia Ogólnego z fizyki dla uczniów klas VII – VIII szkoły podstawowej zawartej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r.
4. Programu nauczania Barbary Sagnowskiej: Świat fizyki, Program nauczania fizyki w klasach 7–8 szkoły podstawowej, realizowany w wymiarze 2 godzin tygodniowo w klasie VII i w klasie VIII.

## I. OGÓLNE CELE OCENIANIA

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.
3. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
4. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
5. Monitorowanie bieżącej pracy ucznia.
6. Dostarczanie rodzicom/prawnym opiekunom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

## II. ZASADY OBOWIAZUJĄCE PRZY OCENIANIU

1. Systematyczność oceniania.
2. Jawność oceny i kryteriów oceniania.
3. Różnorodność oceniania.
4. Różnicowanie wymagań.
5. Indywidualizowanie pracy z uczniem.
6. Dostosowanie wymagań edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

## III. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Nauczyciel sprawdza, w formie pisemnej, ustnej lub praktycznej **wiedomości i umiejętności** ucznia wynikające z realizowanego programu nauczania oraz **postawy** ucznia na lekcji za pomocą sprawdzianów, kartkówek, wypowiedzi ustnych, prac domowych oraz ćwiczeń praktycznych.

1. **Sprawdziany** - zestaw zadań, ze wszystkich poziomów wymagań, służących do sprawdzenia stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności:
  - a) z całego działu programowego,
  - b) z części działu programowego.
2. **Kartkówki** - to trwające najczęściej 10 -15 minut pisemne formy sprawdzania bieżącej wiedzy i umiejętności ucznia. Obejmują one:
  - a) materiał do 3 jednostek tematycznych,
  - b) materiał będący tematem pracy domowej,
  - c) materiał będący tematem lekcji bieżącej (uczeń może korzystać z własnych notatek, sporządzonych na lekcji).
3. **Odpowiedzi ustne** to:
  - a) wiadomości i umiejętności sprawdzane i oceniane na lekcji podczas bezpośredniej rozmowy nauczyciela z uczniem. Nauczyciel zadaje pytania o zróżnicowanym stopniu trudności, ze wszystkich poziomów wymagań,
  - b) krótkie wypowiedzi ucznia na lekcji np. uzupełniające czyjąś odpowiedź, odpowiedzi na pytania dotyczące bieżącego tematu, odpowiedzi na lekcjach powtórzeniowych, wypowiedzi w trakcie rozwiązywania nowych problemów, ciekawe pytania, ...

4. **Prace domowe** - to różne formy pracy mające na celu wdrożenie ucznia do samodzielności w posługiwaniu się zdobytą wiedzą:
  - a) sprawdzają **umiejętności** nabywane na lekcji,
  - b) mogą być także utrwaleniem **wiedomości** z lekcji, ich pogłębieniem i rozszerzeniem,
  - c) mogą być krótkoterminowe – zadawane z lekcji na lekcję lub długoterminowe, np. wykonanie pomocy dydaktycznych, ciekawego doświadczenia, zbieranie informacji z różnych źródeł, opracowania wyników doświadczeń, sprawdzenie teorii w praktyce, ....
5. **Ćwiczenia praktyczne** – obejmują min.:
  - a) planowanie i prowadzenie obserwacji, rejestrowanie faktów oraz ich opisywanie,
  - b) planowanie i wykonywanie doświadczeń, konstruowanie zestawu doświadczalnego, dobór przyrządów pomiarowych,
  - c) graficzne przedstawienie schematów zestawów doświadczalnych, wyników pomiaru,
  - d) samodzielne docieranie do różnych źródeł informacji.

#### IV. OCENIE PODLEGAJĄ

1. Zadania
  - a) typowe
    - tekstowe obliczeniowe (rachunkowe),
    - tekstowe nieobliczeniowe ( wyjaśnianie i przewidywaniem przebiegu zjawisk na podstawie znanych praw),
    - doświadczałne;
  - b) problemowe
    - tekstowe obliczeniowe (Interpretacja i przetwarzanie informacji zapisanych w postaci tekstu, tabel, wykresów i diagramów),
    - tekstowe nieobliczeniowe (samodzielne formułowanie i uzasadnianie opinii oraz sądów na podstawie posiadanych i podanych informacji),
    - doświadczałne.
2. Praca z tekstem źródłowym, podręcznikiem i kartami pracy na lekcji.
3. Doświadczenia, eksperymenty, pokazy – -zaprojektowanie, wykonywanie, opracowanie i prezentacja wyników.
4. Referat - opracowany przy wykorzystaniu informacji z różnych źródeł i prezentacja na forum klasy.
5. Aktywny udział w lekcji.
6. Osiągnięcia w konkursach przedmiotowych.
7. Aktywny udział w zajęciach koła fizycznego.
8. Dokumentowanie pracy na lekcji – prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
9. Prace długoterminowe, np. prezentacja multimedialna, ...

#### V. WAŻNE INFORMACJE DOTYCZĄCE OCENIANIA

1. **Wymagania programowe na poszczególne oceny z fizyki stanowią załącznik do tego dokumentu i zamieszczone są w zakładce WYMAGANIA PROGRAMOWE na stronie internetowej szkoły.**
2. Nauczyciel ocenia osiągnięcia edukacyjne ucznia zgodnie z wymaganiami programowymi z fizyki.
3. Ocena jest informacją, w jakim stopniu uczeń spełnił wymagania programowe.
4. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów, jakie formy pracy będą oceniane na zajęciach. Może również w trakcie roku szkolnego, po uprzednim poinformowaniu uczniów, ocenić inne formy aktywności nadając im odpowiednią wagę.
5. W ocenianiu bieżącym stosuje oceny: 1, 2-, 2, 2+,.....5+, 6-, 6, przy czym znak plus „+” przy ocenie oznacza, że do oceny została dodana wartość „0,5”, a znak minus „-” oznacza, że od oceny została odjęta wartość „0,25”.
6. W ocenianiu śródrocznym/rocznym klasyfikacyjnym nie stosuje się przy ocenie znaków plus „+” i minus „-”
7. Oceniając sprawdziany i kartkówki nauczyciel stosuje kryteria na poszczególne oceny oraz ustalone zakresy procentowe:

| Zakres procentowy | Oznaczenie cyfrowe | Stopień (ocena)   | Skrót literowy |
|-------------------|--------------------|-------------------|----------------|
| 100%              | 6                  | celujący          | cel            |
| 98% - 99%         | 6-                 | celujący minus    | cel -          |
| 96% - 97%         | 5+                 | bardzo dobry plus | bdb +          |
| 91% - 95%         | 5                  | bardzo dobry      | bdb            |

|           |    |                     |       |
|-----------|----|---------------------|-------|
| 86% – 90% | 5- | bardzo dobry minus  | bdb - |
| 80% – 85% | 4+ | dobry plus          | db +  |
| 75% – 79% | 4  | dobry               | db    |
| 70% – 74% | 4- | dobry minus         | db -  |
| 66% – 69% | 3+ | dostateczny plus    | dst + |
| 55% – 65% | 3  | dostateczny         | dst   |
| 50% – 54% | 3- | dostateczny minus   | dst - |
| 46% – 49% | 2+ | dopuszczający plus  | dop + |
| 36% – 45% | 2  | dopuszczający       | dop   |
| 31% – 35% | 2- | dopuszczający minus | dop - |
| 0% - 30%  | 1  | niedostateczny      | ndst  |

8. Oceny są zapisywane w dzienniku elektronicznym.  
9. Stosuje się następujące kategorie i przyporządkowane im wagi i kolor ocen:

| Kategoria | Kod | Waga oceny | Kolor oceny |
|-----------|-----|------------|-------------|
| 1         | KA1 | 4          | czerwony    |
| 2         | KA2 | 3          | czerwony    |
| 3         | KA3 | 2          | czarny      |
| 4         | KA4 | 1          | czarny      |

###### 10. Sposób wystawiania oceny klasyfikacyjnej śródrocznej/rocznej

- a) Ocena śródroczna/roczna nie jest średnią ocen cząstkowych.  
b) Ocena śródroczna/roczna jest liczona jako **średnia ważona ocen bieżących**.  
c) **Ocena roczna** jest liczona jako średnia ważona wszystkich ocen otrzymanych w trakcie roku szkolnego.

| L.p. | Oceniane elementy pracy ucznia                                                                                                                                                                          |                                                | Waga oceny                                      |     |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----|
| 1.   | Sprawdziany                                                                                                                                                                                             | obejmujące treści działu programowego          | 4                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | obejmujące część materiału działu programowego | 3                                               |     |
| 2.   | Kartkówki                                                                                                                                                                                               |                                                | 2                                               |     |
| 3.   | Odpowiedź ustna                                                                                                                                                                                         |                                                | 2                                               |     |
| 4.   | Praca domowa                                                                                                                                                                                            |                                                | 1                                               |     |
| 5.   | Aktywność                                                                                                                                                                                               | praca długoterminowa                           | 3                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | zadania rachunkowe                             | 2                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | doświadczenie                                  | 2                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | zadania problemowe lub doświadczenia opisowe   | 2                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | karta pracy                                    | 1                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | aktywny udział w lekcji                        | 1                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | udział w zajęciach dodatkowych – koło fizyczne | 2                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | referat                                        | 1                                               |     |
|      |                                                                                                                                                                                                         | konkursy                                       | zewnątrzne:                                     | 3/4 |
|      |                                                                                                                                                                                                         |                                                | szkolne                                         | 2   |
|      | prowadzenie zeszytu przedmiotowego (dokumentowanie pracy na lekcji)- systematyczne sporządzanie notatek, estetyka zapisu: kompletność notatek, staranność, poprawność zapisu, dokładność rysunków, .... |                                                | 1                                               |     |
| 6.   | Nieprzygotowania do lekcji                                                                                                                                                                              |                                                | 1                                               |     |
| 7.   | Różne działania twórcze, prace dodatkowe, inne formy aktywności, które nie są uwzględnione w pkt 6.                                                                                                     |                                                | Waga jest ustalana na bieżąco przez nauczyciela |     |

- d) Śródroczną/roczną ocenę klasyfikacyjną oblicza się według wzoru:

$$\text{Średnia ważona} = \frac{\text{ocena} \cdot \text{waga} + \text{ocena} \cdot \text{waga} + \text{ocena} \cdot \text{waga} + \dots}{\text{suma wag poszczególnych ocen}}$$

- e) Na podstawie wyliczonej średniej ważonej uczeń otrzymuje ocenę:

| Średnia ważona | Ocena (stopień) |
|----------------|-----------------|
| 5,34 – 6,00    | celujący        |
| 4,61 – 5,33    | bardzo dobry    |
| 3,61 – 4,60    | dobry           |
| 2,61 – 3,60    | dostateczny     |
| 1,61 – 2,60    | dopuszczający   |
| 1,00 – 1,60    | niedostateczny  |

## VI. ORGANIZACJA PRACY NA LEKCJI FIZYKI

### 1. NIEPRZYGOTOWANIE DO LEKCJI

- Uczeń ma prawo nieprzygotowania się do zajęć 2 razy w półroczu bez ponoszenia konsekwencji.
  - Nieprzygotowanie obejmuje: brak wiadomości z poprzednich lekcji, brak zadania domowego, brak zeszytu, przyrządów, wcześniej zapowiedzianych materiałów niezbędnych podczas lekcji.
  - Każde kolejne nieprzygotowanie bez usprawiedliwienia skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
  - Fakt nieprzygotowania uczeń zgłasza na początku lekcji. Zgłoszone nieprzygotowanie jest oznaczane w dzienniku skrótem np.
  - Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania przed sprawdzianem i zapowiedzianą kartkówką lub inną formą zapowiedzianą i ocenianą przez nauczyciela.
  - Zgłoszenie nieprzygotowania do lekcji nie zwalnia ucznia z udziału w lekcji bieżącej.
  - Gdy uczeń jest nieprzygotowany do zajęć po dłuższej nieobecności spowodowanej np. chorobą, przypadkami losowymi, udziałem w zawodach, w konkursach, reprezentowaniu szkoły to nauczyciel podejmuje decyzję o usprawiedliwieniu nieprzygotowania i nie ocenia ucznia.
2. Wiadomości sprawdzane podczas **ODPOWIEDZI USTNYCH** obejmują w głównej mierze materiał z trzech ostatnich tematów. Pytania mogą dotyczyć również wiadomości z wcześniejszych lekcji, które są niezbędne na dalszym etapie kształcenia. Uczeń odpowiada na pytania o zróżnicowanym stopniu trudności, zgodne z wymaganiami edukacyjnymi.

### 3. POSTAWA UCZNIA NA LEKCJI

- Za aktywny udział w lekcji uczeń może być nagradzany **plusami**. Sposób przeliczania plusów na ocenę ustala nauczyciel i przekazuje tę informację uczniom.
- Uczeń może otrzymać „+” za:
  - odpowiedzi na pytania dotyczące bieżącego tematu,
  - krótkie wypowiedzi ustne uzupełniające czyjąś odpowiedź,
  - odpowiedzi na lekcjach powtórzeniowych,
  - wypowiedzi w trakcie rozwiązywania nowych problemów,
  - funkcje asystenta na lekcji,
  - ciekawe pytania, pomysły, inicjatywy,
  - niektóre zadania domowe.
- Za szczególną aktywność uczeń może otrzymać dodatkową ocenę.
- Za brak notatek, pomocy potrzebnych do lekcji, za odmowę wykonywania poleceń nauczyciela, za niewykonywanie przydzielonych zadań w czasie lekcji uczeń może otrzymać **minus** „-”. Za trzy znaki „-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną wagi 1.

### 4. KARTKÓWKI

- Kartkówki obejmujące treści programowe z 1-3 ostatnich lekcji są zapowiadane.
- Kartkówki obejmujące materiał będący tematem pracy domowej lub materiał będący tematem lekcji bieżącej nie muszą być zapowiedziane.
- Obecność ucznia na zapowiedzianej kartkówce jest obowiązkowa.
- Nieusprawiedliwiona nieobecność jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

## 6. SPRAWDZIANY

- a) Są zapowiadane tydzień wcześniej.
- b) Termin pisania sprawdzianu ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniami i zapisuje ten fakt w dzienniku elektronicznym.
- c) Uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania.
- d) W przypadku **nieobecności nauczyciela** w dniu zapowiedzianego sprawdzianu lub **uzasadnionej nieobecności klasy** - termin zostanie uzgodniony ponownie. Nie obowiązuje wtedy termin tygodniowego wyprzedzenia.
- e) Sprawdziany obejmujące treści całego działu programowego są poprzedzone lekcją powtórzeniową.
- f) W przypadku sprawdzianów obejmujących część materiału działu programowego i zapowiedzianych kartkówek nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i problemów do powtórzenia.
- g) Obecność ucznia na zapowiedzianym sprawdzianie jest obowiązkowa. Nieusprawiedliwiona nieobecność jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- h) Uczeń otrzymuje informację o ocenie z prac pisemnych w ciągu 2 tygodni od czasu ich napisania.
- i) Uczeń, który nie pisał sprawdzianu lub kartkówki z przyczyn usprawiedliwionej nieobecności musi go napisać w terminie ustalonym przez nauczyciela. Chęć napisania zgłasza nauczycielowi po powrocie do szkoły, na najbliższej lekcji.
- j) Uczeń może **poprawić** jednorazowo ocenę z zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek. Obie oceny są wpisywane do dziennika i brane pod uwagę przy ustaleniu oceny klasyfikacyjnej. Termin poprawy ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.
- k) Nie podlegają poprawie oceny otrzymane przez ucznia z bieżącej kontroli wiedzy i umiejętności (odpowiedzi ustne, niezapowiedziane kartkówki, karty pracy, ...).
- l) Niesamodzielna praca ucznia na sprawdzianach i kartkówkach (ściągnięcie, podpowiadanie) skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej. Korzystanie ze ściąg i podpowiedzi będzie traktowane jako brak dostatecznej wiedzy i umiejętności. Uczeń oddaje niedokończoną pracę i w ciągu tygodnia ma obowiązek zaliczyć materiał obowiązujący na sprawdzianie.

## 7. PRACA DOMOWA

- a) Powinna być odrobiona przez ucznia samodzielnie, zgodnie z poleceniami i w ustalonym terminie.
- b) Może być sprawdzona i oceniona w każdej chwili.
- c) Źle odrobioną pracę uczeń ma obowiązek poprawić. Może uzyskać pomoc ze strony nauczyciela.
- d) Uczeń zobowiązany jest uzupełnić braki w zapisie i w wiadomościach oraz odrobić pracę domową, jeśli był nieobecny w szkole, bez względu na przyczynę nieobecności.
- e) Nieuzupełnienie zaległej pracy w wyznaczonym przez nauczyciela terminie skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej. Otrzymanie tej oceny nie zwalnia ucznia z jej poprawy.

## 8. KONKURSY FIZYCZNE

- a) Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim - KONKURSU FIZYCZNEGO organizowanego przez KO w Szczecinie, otrzymują celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.
- b) Finaliści KONKURSU FIZYCZNEGO organizowanego przez KO w Szczecinie otrzymują częściową ocenę celującą wagi 4.
- c) Za zajęcie I, II i III miejsca na etapie szkolnym i rejonowym Konkursu Fizycznego uczeń otrzymuje ocenę celującą wagi 2 (etap szkolny) oraz wagi 3 (etap rejonowy).
- d) Za uzyskanie tytułu: taon, kaon i hiepron w polsko-ukraińskim KONKURSIE FIZYCZNYM „LWIĄTKO” uczeń otrzymuje ocenę celującą wagi 4.

## VII. PRACA Z UCZNIAMI ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii lub orzeczeniu wydanym przez Poradnię Psychologiczną - Pedagogiczną.

## VIII. SPOSOBY UZASADNIANIA OCEN USTALONYCH PRZEZ NAUCZYCIELA

- 1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców;
- 2. Nauczyciel uzasadnia każdą ocenę szkolną w oparciu o wymagania programowe na poszczególne oceny z fizyki, o których informuje uczniów na początku roku szkolnego.

3. Oceny z **krótkich ustnych form** sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia w obecności klasy bezpośrednio przy odpowiedziach i w czasie pracy na lekcji.
4. Przy **odpowiedzi ustnej na ocenę**, uczeń otrzymuje w zeszyte informację o liczbie uzyskanych punktów. Nauczyciel zadaje pytania o zróżnicowanym stopniu trudności, ze wszystkich poziomów wymagań programowych. Przy systemie punktowania od 0 –1 pkt, uczeń łącznie może otrzymać 6 pkt i ocenę zgodną ze skalą stopni szkolnych.
5. Oceny z **prac pisemnych** nauczyciel uzasadnia w momencie, gdy przekazuje uczniom prace do wglądu i je omawia oraz wystawia oceny.
6. Ocena **śródroczna/roczna** liczona jest jako średnia ważona ocen bieżących. Wagi poszczególnych narzędzi pomiaru osiągnięć uczniów podawane są uczniom na początku roku szkolnego lub na bieżąco przy dodatkowych formach sprawdzania osiągnięć ucznia i znajdują się w *Statucie Szkoły* oraz w *Przedmiotowych Zasadach Oceniania*.
7. **Rodzice** mogą uzyskać uzasadnienie otrzymanej przez ich dziecko oceny oraz informacje o osiągnięciach i postępach w nauce podczas zebrań ogólnych a także podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem oraz za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
8. Rodzice mają prawo wglądu do sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych.

#### IX. SPOSOBY GROMADZENIA INFORMACJI O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW

1. Wszystkie oceny osiągnięć ucznia są na bieżąco wpisywane do dziennika elektronicznego.
2. Sprawdzone i ocenione prace pisemne nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.

#### X. OCENIANIE KLASYFIKACYJNE

1. W terminie 7 dni przed śródrocznym/rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ustnie uczniów, a za pośrednictwem dziennika elektronicznego rodziców o proponowanej śródrocznej/rocznej ocenie klasyfikacyjnej z fizyki.
2. W oddziałach integracyjnych śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne po zasięgnięciu opinii nauczyciela wspomagającego.
3. Informację o przewidywanej śródrocznej/rocznej ocenie niedostatecznej nauczyciel przekazuje nie później niż miesiąc przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej.
4. **Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z fizyki:**
  - a) możliwość podwyższenia oceny najwyżej o jeden stopień,
  - b) w ciągu roku uczeń systematycznie uczęszczał na lekcje, nie ma nieobecności nieusprawiedliwionych,
  - c) uczeń, który w ciągu półrocza nie próbował poprawić żadnej oceny częściowej traci prawo do podwyższenia wystawionej oceny.